

Walka dobra i zła

Lekcja opiera się na różnych wątkach literackich i malarskich: dotyczy św. Jerzego, Herkulesa, Tezeusza i tauromachii. Uczniowie pracują z kartą pracy zarówno w szkole, jak i na wystawie.

Karta pracy. Uzupełnij schemat; wpisz odpowiednie określenia dotyczące cech, wyglądu, postępowania, wartości. (Możesz wykorzystać również podane w ramce sformułowania).

ŚWIĘTY JERZY

SMOK

Zwycięża: _____, ponieważ _____

TEZEUSZ

MINOTAUR

Zwycięża: _____, bo _____

HERKULES

BYK

Zwycięża: _____, bo _____

HERKULES POIROT

„BYK KRETEŃSKI”

Zwycięża: _____, bo _____

PIKADOR/ MATADOR (TORER)

BYK

Komu tu przyznajesz zwycięstwo? Dlaczego? _____

ryzyko nagroda odwaga konieczność niebezpieczeństwo walka po stronie dobra
bohaterstwo poświęcenie zło brzydota szpetota siła przewaga przemoc niewinność ...

Nauczyciel lub wybrany uczeń przywołuje legendę o świętym Jerzym, który zabił smoka.
Zadania dla uczniów:

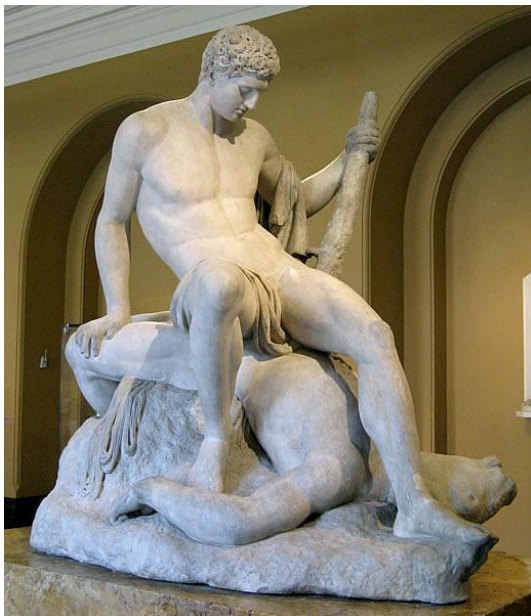
1. Kim był św. Jerzy? Jakiego czynu dokonał? Dlaczego był to akt bohaterstwa?
2. Jakimi wartościami, zasadami kierował się św. Jerzy?
3. Opisz sytuację przedstawioną na obrazie:

4. Jakie atrybuty ma św. Jerzy?
5. Scharakteryzuj smoka. Jak został przedstawiony?
6. Dlaczego Jerzy został świętym?
7. Wysłuchaj piosenki Jacka Kaczmarskiego pt. *Przyczynek do legendy o świętym Jerzym* i zastanów się, co kim był bohater kiedyś, a jak współcześni traktują dawne wartości. Co zwycięża współcześnie?

II.

1. Rozpoznaj, do jakiego mitu nawiązuje obraz?

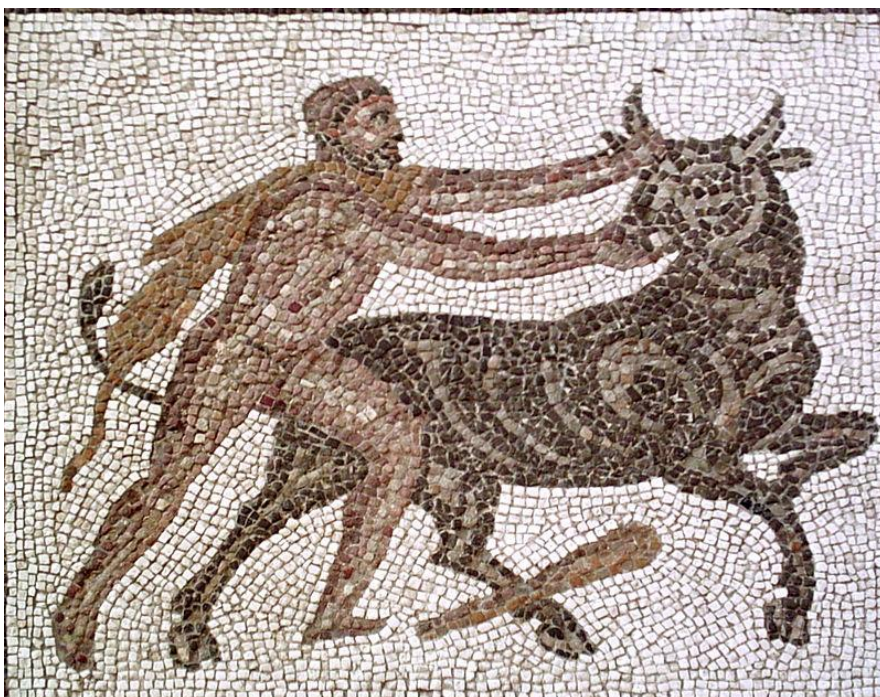

Antonio Canova *Tezeusz i Minotaur*

2. Przypomnij sobie mit o Tezeuszu. Czego dokonał ten bohater?
3. Dlaczego należało odnaleźć i zabić Minotaura?
4. Jakie cechy przypiszesz Tezeuszowi, a jakie Minotaurowi?
5. Dlaczego Tezeusz został bohaterem?
6. Jak interpretujesz labirynt, jak można interpretować jeszcze losy Minotaura? Czy każdy, kto jest INNY musi być odrzucany?
7. Przeczytaj *Historię Minotaura* Zbigniewa Herberta. Porównaj ją z mitem i swoją oceną bohaterów i wydarzeń zawartych w micie.
8. Sprawdź w różnych źródłach symbolikę Minotaura (np. P. Kowalski, *Kultura magiczna*, hasło: byk). Następnie obejrzyj przedstawienia Minotaura w cyklu grafik **Picassa *Suita Vollarda***. Napisz, jak artysta wykorzystuje tę postać; jakie dodatkowe znaczenia akcentuje.

III.

1. A oto inny mityczny bohater. Rozpoznajesz, o kogo chodzi?

Detal z rzymskiej mozaiki z Lirii (Hiszpania)

2. Herkules walczy z bykiem kreteńskim – dlaczego musi go zabić?
3. Czym wstawił się Herkules? Jakie cechy pozwoliły mu dokonywać rzeczy niemal niemożliwych?
4. Porównaj wygląd przeciwników św. Jerzego, Tezeusza i Herkulesa? Co ich łączy? Z czym więc walczą bohaterowie?
5. Przeczytaj uważnie opowiadanie Agaty Christie *Byk kreteński* ze zbioru *Dwanaście prac Herkulesa*. Co łączy bohaterów? Co ich różni? Który sposób załatwiania spraw, rozwiązywania zagadek czy konfliktów jest lepszy? Uzasadnij.

IV.

1. Byk w kulturze jest różnie pokazywany i interpretowany. Walka z nim to starcie życia i śmierci (przypomnij sobie walkę Herkulesa, czyny Tezeusza). Obejrzyj na wystawie *Tauromachia* pracę Pabla Picassa pt. *Atak piką* (tusz na papierze).
2. Czym musi wyróżniać się pikador? Jaką bronią walczy?
3. Jak zachowuje się byk?
4. Porównaj pracę Picassa z wybraną grafiką Goi. Wskaż różnice.
5. Czy zwyczajny człowiek ma szansę zwyciężyć byka na arenie? Jaki musi być więc pikador czy matador, który staje naprzeciw byka?
6. Przyjrzyjcie się różnym dziełom na wystawie (np. Goi, Picassa) – kto jest przede wszystkim zwycięzcą w korridzie?
7. Jeżeli w tej walce – korridzie byk symbolizuje zło, które zwalcza człowiek, to co oznacza arena? Kim (w przenośni) mogą być widzowie?

V.

1. Ustosunkuj się do tezy: *Kiedyś matador mógł się cieszyć większym szacunkiem i uwielbieniem publiczności niż współcześnie*. Uzasadnij swoją opinię!
2. Celebryci, gwiazdy czy rzeczywiście pełni kunsztu artyści? Jak oceniasz współczesne bożyszcza tłumów?

Uwaga!

Uczeń powinien zrozumieć zjawisko korridy; może jednak nie zgadzać się z jego ideą, a tym bardziej oceną byka jako zwierzęcia ofiarnego czy symbolu zła. Warto zapytać uczniów o ich opinie.

VI.

Praca pisemna (lub wypowiedź ustna):

- W jaki sposób możemy zwalczać zło? Czy tylko za pomocą przemocy, agresji?

Praca plastyczna:

- Zilustruj (dowolną techniką, np. kolażu) współczesne zło.
- Narysuj labirynt, w którym uwieźnisz zło pod postacią (sam zdecyduj, co tu narysujesz).

Przygotowały: Elżbieta Kazańska
Ewa Obara-Grączewska